

NAISTEOLOGIT R.Y. KVINNLIKA TEOLOGER R.F.

JÄSENINFO / MEDLEMSINFO 1/2017

SISÄLTÖ:

1. Puheenjohtajan palsta - Ordförandes spalt
 2. Naisteologit muuttuvien haasteiden keskellä
 3. Vuosikokous 2017 info
 4. Hei, mitä kuuluu?
 5. Martti Lutherin satuja
 6. Lutherin hengessä Helsingin yliopistolla
 7. Hallituksen yhteystiedot
-

Puheenjohtajan palsta

”Sapattina menimme kaupungin ulkopuolelle joen rantaan; arvelimme, että siellä olisi rukouspaikka. Istuuduimme sinne ja puhuimme naisille, joita siellä oli koolla.” (Ap.t. 16:13)

Paavali oli nähnyt yöllä näyn, jossa makedonialainen mies seiso i hänen edessään ja pyysi apua. Näyn innoittamana Paavali lähti purjehtimaan meren yli kohti Makedoniaa, pitkälle ja varmasti vaaralliselle matkalle sään ja meren armoilla. Apostolien kirjan tekstissä todetaan, että ”me ymmärsimme, että Jumala oli kutsunut meidät julistamaan evankeliumia siellä”.

Esikoiseni saavutti muutama viikko sitten täysi-ikäisyyden rajapyykin. Aikuisuuden kynnyksellä haparoiva

nuori mies pohtii elämän valintoja ja mahdollisuuksia eri näkökulmasta kuin aikuinen. Oma ajattelua helposti vaivaavat helposti mahdolliset epäonnistumiset, pelot ja uhkakuvat.

Riitta Heinon kirjassa Sitoutumisen pitkä tie hän kertoo kiehtovan muiston Anna-Maija Raittilasta. Kun Anna-Maijalta kysyttiin neuvoa jonkin valinnan suhteen hänen kysymyksensä oli usein: Mikä sinusta tuntuu mukavimmalta? Äkkiseltään outoon kysymykseen liittyy suuri viisaus. Sillä siinä, mikä tuntuu hauskalta ja mukavalta, on usein sydän mukana. Kun edessä on valinnan paikka, pitää päätöksessä olla pään lisäksi sydän mukana. Anna-Maija puhui valinnan hetkellä myös valinnasta, jonka vaikuttimena on rakkaus. Jos se löytyy, valinta on oikea.

Tuolla joen rannalla, jonne Paavali kavereineen meni julistamaan evankeliumia, istuskeli joukko naisia. Jollain oli ehkä lapsia mukanaan, naiset vaihtoivat keskenään kuulumisia, joku ehkä puuhaili syötävää muille. Arjen kiire oli hetkeksi hellittänyt sapatin päivänä.

Toisten naisten kanssa naiset ovat halki sukupolvien jakaneet salaisuuksia, arjen tavallista kulkua, suruja ja iloja. Salaisuuksia ja syvimpiä asioita kerromme vain luotetuille lähimmille. Lähimmät ihmiset saattavat asua lähellä tai toisella mantereella. On suuri lahja, jos on niitä ihmisiä, joiden kanssa voi jakaa omia pelkojaan ja haavoittuvuuttaan. Tätä keskinäistä jakamista me vaalimme ja ylläpidämme myös Naisteologeissa.

Valintamme määrittävät millaisia ihmisiä olemme. Ne voivat olla oikeita tai ne voivat jättää meidät tyhjän päälle. Valintamme voi olla piittaamatta asioista. Toisinaan valinnat voivat koitua meille kalliiksi. Me voimme tehdä valinnan toisen hyväksi, koskettaa toisen elämää. Aina se ei onnistu, mutta aina voimme yrittää.

Tuo Apostolien tekoihin kuvattu kertomus naisten sapatinpäivän piknikhetkestä päättyi purppurankankaiden myyjän Lyydin valintaan, joka muutti hänen elämänsä suunnan. Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vastaan sen, mitä Paavali puhui ja hänet ja hänen perhekuntansa kastettiin.

”Jumala, me kiitämme sinua toinen toisistamme. Auta meitä varjelemaan rakkautta, joka yhdistää meidät, auta meitä tekemään valintoja, joiden vaikuttimena on rakkaus. Kasvata yhteyttä, joka kannattelee yhteistä kutsumustamme ja matkaamme. Ja kaipuuta, joka palauttaa meidät uudelleen yhteen toistemme luo. Kaiken jätän Sinun haltuusi.”

Satu-Elina Ansas,
Naisteologiien puheenjohtaja

Ordförandes spalt

”På sabbaten gick vi ut genom stadsporten och ner till en flod, där vi trodde att det skulle finnas ett böneställe. Vi satte oss där och talade till de kvinnor som hade samlats.” (Apg. 16:13)

Paulus hade på natten sett en syn, i vilken en man från Makedonien stod framför honom och bad om hjälp. Inspirerad av synen började Paulus segla över havet mot Makedonien, på en lång och säkert farlig resa på vådrets och havets nåder. I texten från Apostlagärningarna konstateras att ”vi förstod att Gud hade kallat oss att förkunna evangeliet där”.

Min förstfödda nådde för några veckor sedan fullvuxenhetens milstolpe. Den unga mannen som famlar på tröskeln till vuxenlivet funderar över livets val och möjligheter ur ett annat perspektiv än en vuxen. Möjliga misslyckanden, rädslor och hotbilder plågar lätt de egna tankarna. Riitta Heino diskuterar i sin bok *Sitoutumisen pitkä tie* ett fascinerande minne om Anna-Maija Raittila. Då man frågade råd om något val av Anna-Maija Raittila frågade hon ofta: Vad känns trevligast för dig? Hastigt sett innehåller frågan en stor vishet. För där, i det som känns roligt och trevligt, finns ofta hjärtat med. När vi står inför en valsituation, behöver beslutet innehålla både huvud och hjärta. Anna-Maija talade också om val vars påverkan är kärleken. Om det finns, är valet rätt.

Där på flodstranden, dit Paulus och hans kamrater gick för att förkunna evangelium, satt en grupp kvinnor. En del hade kanske barn med sig, kvinnorna samtalande med varandra, någon kanske fixade mat till de andra. Vardagens brådska hade stillat sig på sabbatsdagen.

Kvinnorna hade delat generationernas hemligheter, vardagens vanliga gång, sorger och glädjeämne med andra kvinnor. Hemligheterna och djupare saker berättar vi bara till pålitliga närmaste. De närmaste människorna kan bo nära eller på en annan kontinent. Det är en stor gåva, om det finns de människor, med vilka vi kan dela egna rädslor och sårbarheter. Det här delandet sinsemellan skyddar och uppehåller vi och i Kvinnliga teologerna.

Våra val definierar hurdana människor vi är. De kan vara äkta eller de kan lämna oss på tomma intet. Vårt val kan vara att inte bry oss om saker. Andra gånger kan valet kosta oss dyrt. Vi kan göra val i stället för någon annan, beröra någon annans liv. Det lyckas inte alltid, men vi kan alltid försöka.

Berättelsen om kvinnornas picknick-utfärd på sabbatsdagen, som beskrivs i *Apostlagärningarna*, slutade med valet av försäljaren av purpurtyg, Lydia, vilket ändrade riktningen av hennes liv. Herren öppnade hennes hjärta att ta emot det, som Paulus talade om och henne och hennes familj/hus döptes.

”Gud vi tackar dig för varandra. Hjälp oss att bevara kärleken, som förenar oss, hjälp oss att göra val, som påverkas av kärleken. Låt den gemenskapen växa, som bär vårt gemensamma kall och vår resa. Och längtan, som återlämnar oss på nytt till gemenskap med varandra. Jag lämnar allt i Dina händer.”

Satu-Elina Ansas

(Översättning: Maria Lindberg)

Naisteologit ry muuttuvien haasteiden keskellä

Pirkko Poisuo Naisteologit ry:n näköalapaikalla

Kuka olet ja kauanko olet toiminut pappina?

Olen Malmin seurakunnan kappalainen, pappi, vaimo, äiti ja famo. Olen syntyperäinen helsinkiläinen. Lehtorina olen toiminut Porin Pihlavan, Reposaaren ja Ahlaisten seurakuntien yhdistelmävirassa sekä myöhemmin Pihlavassa. Tämän jälkeen muutimme Tapiolaan, jossa olin sijaisena toista vuotta. Tapiolasta siirryin niin ikään lehtoriksi Malmin seurakuntaan, jossa olen palvellut 31 vuotta. Aluetyön lisäksi olen Helsingin Henkisen huollon tehtävissä, ja vuodesta 1985 alkaen olen toiminut teologien opiskelijoiden työssäoppimisen ohjaajana. Lehtorin oikeudet sain Turun tuomiokirkossa, ja papiksi minut vihittiin Helsingin tuomiokirkossa 5.6.1988.

Olen erittäin kiitollinen siitä, että olen saanut työskennellä erilaisissa seurakunnissa, isoissa ja pienissä. Se on avannut silmiä paikallisseurakuntien työn moninaisuudelle, innostanut, joskus myös pakottanut, hankkimaan uutta tietoa. Se on tarjonnut mahdollisuuden opiskeluun, kouluttautumiseen ja verkostoitumiseen. Arvostan paljon seurakuntien ja järjestöjen ydintyötä ja –osaamista. Strategioita ja visioita tarvitaan, mutta yksityinen seurakuntalainen tarvitsee kuulijaa, sielunhoitajaa, pappiaan.

Naisteologit ja sinä

Liityin yhdistykseen opiskeluaikana 1970 –luvulla – yhdistyksen nimi on muuttunut matkan varrella. Naispuolisten teologian opiskelijoiden tilanne oli tuolloin hankala (myös nykyisin seurakuntavirka ei avaudu helposti): ellei aikonut uskonnon opettajaksi, tiesi viranhaun olevan mutkikas: lehtorin virkoja vapautui vuodessa vain muutama, ja oli aivan selvää, että viran saadakseen oli oltava valmis lähtemään myös Helsingin seudun ulkopuolelle. Muistan erään tiedekunnan opettajan muistuttaneen: ”Kun te tytöt sitten olette esimerkiksi kesätöissä, vaikka aivan muilla aloilla, muistakaa aina ottaa työtodistus. Siitä voi olla arvaamatonta hyötyä viranhaussa – ainakin tiedetään, että te olette ahkeria ettekä nirsoja työlle!” – Tein työtä käskettyä, ja

kirkollisen virkaurani alkumetreillä haastattelijat kiittelivät opiskeluajan työpanoksia vanhainkodissa, psykiatrisessa sairaalassa sekä Keskusrekisterissä.

En ole pappissuvun vesa – edellinen sukumme pappi löytyy Satakunnasta 1700-luvulta – ja olen aina arvostanut kaikkea rehellistä työtä. Vierastan tiukkaa jakoa hengellisen ja maallisen työn välillä, vaikka virkaani ja pappeuttani arvostan. Paikallisseurakunnan palveluksessa olen vain havainnut, että moneen tehtävään on hyvä tarttua ja opetella, jos ei osaa. Neuvoja saa, ja innostus kasvaa, kun ei jää tuleen makaamaan ja ihmettelemään.

Yhdistyksen edustajat kävivät tiedekunnan informaatiopäivässä, ja tuntui hyvältä, että nämä arvostetut teologit olivat kiinnostuneita meistä nuorista, mielipiteistämme ja ajatuksistamme. Yhdistys tarjosi informaatiota, verkostoitumispolkua sekä aivan käytännön neuvoja. Koska lehtorin virkoja ei ollut kaikissa seurakunnissa, yhdistys tarjosi myös vertaistukea ja vahvisti ammatti-identiteetin kasvua.

1970-1980 –luvulla lehtorin virkaa kehitettiin Suomen kirkossa: lehtorit saivat oikeuden saarnata kirkkoherran luvalla jumalanpalveluksissa ja ehtoollisen jako-oikeutta sekä rippikoulu-opetuksen ohjeita tarkennettiin lehtoreiden osalta. Yhdistyksen rooli oli tällöin erittäin merkittävä: kirkolliskokouksen ja piispaikokouksen valmisteluihin kysyttiin yhdistyksen kantaa, ja puheenjohtajat ja hallituksen jäsenet informoivat jäsenkuntaa. Neuvottelupäivillä kohdattiin, keskusteltiin ja mietittiin tulevia hankkeita. Tieto kulki Jäseninfon kautta.

Naispappeuskeskustelu roihahti ilmieleikkiin 1980-luvun alussa: keskustelua käytiin paitsi kirkossa ja yhdistyksessä myös vahvasti yhteiskunnassa. Erityisesti tällöin yhdistyksen rooli oli merkittävä: kun Ilkon kurssikeskuksessa käytiin eri tavoin virasta ajattelevien tahojen kanssa neuvotteluja, oli yhdistyksen edustajia mukana tärkeissä keskusteluissa.

Pappisviran avaamisen jälkeen vuodesta 1986 eteenpäin seuraavat vuodet olivat yhdistyksessä ”työtä ja hurmosta”, kuten eräs hallituksen jäsen asian aikanaan kuvasi: virkapuvun suunnittelua, työnohjausta, lukemattomia haastatteluja, yhteydenottoja, ihastusta ja vihastusta. Vihaposteja,

pilkkakirjeitä ja uhkauksia saaneet ottivat yhdistykseen yhteyttä. Yhteistyössä hiippakuntien ja piispojen kanssa mietittiin menettelytapoja. Lehtien palstoilla haastateltujen juttuja tallennettiin aikakirjoihin. Merkittäviä toimijoita yhdistyksessä olivat alueelliset yhdyshenkilöt, jotka omissa hiippakunnissaan olivat vuorovaikutteisia. Ns. kentän ääni ei jäänyt hallitukselta piiloon.

Tämän jälkeen seurasi yhdistyksessä hieman rauhallisempi vaihe: naispuoliset papit eivät olleet enää ihmettelyn aiheena. Keskityttiin työhön seurakunnissa ja järjestöissä. Neuvottelupäivien aiheena olivat työn ja perheen yhteensovittaminen, työajattoman työn ja pappis-identiteetin kysymykset. Hyvin monissa seurakunnissa papilla ei ollut naispuolista kollegaa, ja jaksamisen, työn rajaamisen ja uralla etenemisen sekä opiskelun kysymykset nousivat esiin. Kontakteja opiskelijoihin pidettiin tärkeinä ja esillä.

Puheenjohtajakausi

Tulin valituksi yhdistyksen puheenjohtajaksi vuonna 2005, ja hoidin tehtävää täyden kuuden vuoden kauden. Olen suuresti kiitollinen jäsenkunnan minuun kohdistamasta luottamuksesta: puheenjohtaja valitaan aina vuodeksi kerrallaan, joten pesti ei ole lainkaan itsestänselvyys. Tuona aikana virkakysymys nousi uudelleen esiin piispa kokouksen selonteon myötä. Samaan aikaan myös opiskelijat alkoivat kertoa tiedekunnissa uudelleen alkaneesta keskustelusta: teologian opiskelijoiden joukossa oli miehiä, jotka aktiivisesti asettuivat vastustamaan naisen pappetta; eräät olivat sitä mieltä, että naisia ei pitäisi päästää ollenkaan opiskelemaan teologiaa.

Alkoi vaikuttaa siltä, että ajassa käännyttiin ainakin 60 vuotta taaksepäin, ja kysymykset, joita itsekkin luulin käsitellyiksi, alkoivat elää uudelleen uudessa kontekstissa. Myös vihapostit, häirintä, viranhoidon estäminen ja monet kiusaamisen muodot työtilanteissa alkoivat tihkua yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen tietoon. Toki samaan aikaan sain upeita ja iloisia viestejä valmistuvilta ja virkaan valituilta, jotka täynnä innostusta lähtivät työhön Herran vainioille.

Kansainvälinen työ ja yhteydet ulkomaille ovat aina olleet osa yhdistyksen toimintaa. On järjestetty Pohjoismaisia neuvottelupäiviä ja käyty ulkomaisten sisarkirkkojen kutsumana parin päivän intensiivivierailuilla. Koska yhdistyksen budjetti on pieni, on matkaan lähtenyt hallituksesta yksi tai kaksi henkilöä. Kun Kulttuurikeskus Sofiassa järjestettiin vuonna 2010

kansainvälinen naisteologiien konferenssi yhteistyössä Suomen Lähetysseuran ja NNKY:n kanssa, istui pihan kivellä kuvattavana pastori Irja Askola, joka antoi jatkuvasti puhelimitse haastatteluja tultuaan valituksi Suomen ensimmäiseksi naispuoliseksi piispaksi Helsingin hiippakuntaan.

Jäsenkunnasta noussut tarve virkapuvun uudistamiseen johti minut virkapukutyöryhmän työskentelyyn ja uuden puvun työstämiseen. Pohtiessani yhdistyksen merkitystä saatoin todeta puheenjohtajuuden johtaneen minut pelaamaan todellista joukkuepeliä. Tajusin tuolloin erittäin kirkkaasti sen, miten eri tavoin ja erilaisissa yhteisöissä naispuoliset teologit Suomessa ja maailmalla tekevät työtään ja miten mittavat ovat haasteet, joihin työ tekijäänsä johtaa. Seurakuntien työkalut poikkeavat yllättävän paljon toisistaan, vakka perustyö on sama.

Onko yhdistyksestä hyötyä ja mitkä ovat mielestäsi sen tavoitteet tänä päivänä?

Puheenjohtajakauteni jälkeen olin joitakin vuosia hiljaisena jäsenenä, mutta nyt olen ollut jälleen mukana hallituksessa. Aika on muuttunut todella nopeasti: tiedän monen naispuolisen teologin ajattelevan, että yhdistys on ”vanhojen rouvien kahvinjuontikerho”. Näin ei ole. Yhdistyksen hallitus on pieni, mutta siinä on edustajia eri puolilta Suomea sekä opiskelijaedustus. Yhdistys on – paitsi Pappisliiton alaosasto – myös itsenäinen yhdistys, joka kuuluu Naisjärjestöjen Keskusliittoon. Vaikka virkakysymykset ja tasa-arvo nousevat usein esiin toiminnasta puhuttaessa, osoittaa koko yhdistyksen historia kiistatta sen, että se on aina ollut kiinni ajassa. Toiminnan kenttä on monipuolinen ja verkostoituminen työn edellytys.

Kerran vuodessa pidettävien Neuvottelupäivien osallistujamäärä on vähentynyt. Moni sanoo, että ei ehdi, jaksaa, pääse paikalle. Moni vetoaa sosiaalisen median mahdollisuuksiin, ja eittämättä se onkin nopeudessaan vahva tiedonvaihdon ja purun kanava. Rohkenen kuitenkin ajatella, että yhdistyksellämme on edelleen paikkansa ja tehtävänsä – koskaan ei tiedä, milloin tarvitaan ”vanhaa, vahvaa osaajaa”, jolla eittämättä on etenkin kriisitilanteissa paikkansa ja mahdollisuutensa vaikuttaa. Yhdistys ei ole kerho, vaan se koostuu jäsenistään. Jokainen jäsen on tärkeä.

Samalla ajattelen, että yhdistys ei ole myöskään pelkkä kriisien ratkaisija vaan tämän päivän tehtävät ja tavoitteet liittyvät menneiden sukupolvien kehittämien tavoitteiden jatkumoon: naispuolisten teologiien urakehityksen

tukemiseen, uusien teologiien mentoroinnin ja rekrytoinnin kehittämiseen, pappisidentiteetin sekä naisjohtajuuden ja aseman vahvistamiseen sekä spiritualiteetin ja hengellisen elämän hoitamisen kysymyksiin.

Tehtävää on paljon, ja mitä enemmän on ihmisiä ajatuksineen, sitä enemmän myös työtä voidaan tehdä ja kehittää. Työ- ja kotielämä asettaa paljon haasteita, mutta toivon, että kaiken pirstaleisuuden, kalentereiden, tilastojen ja aherruksen keskellä me naisteologit ja papit voisimme olla valon tuojia: aina ei voi, jaksaa eikä osaa kantaa suurinta kynttilää kulkueen kärjessä, mutta tuikun sytyttäjäksi ja valojen lähteeksi on jokaisesta. Eikä valo ole omaamme, vaan Kristuksen.

Pirkko Poisuo

Naisteologiien vuosikokous ma 13.3.2017

Paikka: Ravintola Casa Largo (Asema-aukio 2, Helsinki)

Klo 13:00. Mahdollisuus omakustanteiseen lounaaseen.

Ilmoittautuminen viim. 3.3. maarit.hirvi@evl.fi

Tule mukaan päättämään yhteisistä asioista ja vaikuttamaan yhdistyksen toimintaan! Tulevan toimintakauden painopisteinä mm. johtajuus ja mentorointi.

Lämpimästi tervetuloa!

t: Naisteologit ry:n hallitus

Hei, mitä kuuluu?

Intervju med Carolina Lindström

Vad jobbar jag med:

Jag arbetar som församlingspastor i Saltviks församling. Jag har hand om församlingens gudstjänster, förrättningar, hembesök, församlingens konfirmandutbildning och olika församlingssammanskomster. Jag fungerar ofta som församlingens direkta kontaktperson. Vi har en kyrkoherde på 20 % som bär huvudansvaret för församlingens förvaltning och administration men i eftersom jag kommer att ta över dessa uppgifter inom tid har jag även hand om en hel del av både admin och förvaltning. Därav fungerar jag indirekt som förman för mina medarbetare

och endast om ärendena är brådskande och som jag inte kan ge svar på så tar vi kontakt med kyrkoherden.

Vi har en församling på ca 1500. Vi har gudstjänst/mässa varje söndag och andakt i kommunens vårdhem en gång i veckan och nattvarden en gång i månaden. Till gudstjänsten är det i vanliga fall ca 15 personer, om inte det är större högtider eller om barnkören sjunger.

Mina fritidsintressen:

De har lite fått vänta när jag haft mycket långa dagar och många uppgifter som gjort mig både trött och orkeslös, men när jag har haft lite mera ledigt så har jag varit ut o vandra och sedan tycker jag om att spela dataspel.

Vad som hjälper mig att orka i mitt jobb:

Min nuvarande förman och jag har båda haft en hel del att göra i församlingen som länge saknat kontinuitet bland personalen, därav har det varit svårt för oss båda och vi har fått stötta varandra på bästa möjliga sätt. Tyvärr har jag ibland känt mig rätt så ensam, men vissa saker har börjat lugna sig och dagarna är inte alltid lika långa. Mycket har handlat om att bygga upp och få igång rutin och jag hoppas att hösten 2017 kommer att bjuda både på lugn och stabilitet.

Hei, mitä kuuluu?

Haastattelussa Carolina Lindström

Mitä teen työssäni:

Olen seurakuntapastori Saltvikin seurakunnassa Ahvenanmaalla. Huolehdin seurakunnan jumalanpalveluksista, toimituksista, seurakunnan rippikouluopetuksesta ja erilaisista seurakuntakokoontumisista. Toimin usein seurakunnan suorana yhdyshenkilönä. Kirkkoherramme on seurakunnassa töissä 20%. Hän kantaa päävastuun seurakunnan hallinnosta ja hallintotoimesta mutta koska tulen ajan kuluessa siirtymään hänen tehtäviin minullakin on aika paljon hallinnollisia tehtäviä. Sen lisäksi toimin epäsuorasti esimiehenä työkavereilleni ja otan yhteyttä kirkkoherraan vain jos asia on kiireellinen tai jollen pysty vastaamaan kysymykseen.

Seurakunnassamme on noin 1500 jäsentä. Meillä on jumalanpalvelus/messu joka sunnuntai ja hartaus kunnan hoivakodissa kerran viikossa sekä ehtoollinen kerran kuukaudessa. Jumalanpalvelukseen tulee yleensä noin 15 henkilöä, jollei ole suurempi pyhä tai lapsikuoro esiintyy.

Vapaa-ajan harrastukseni:

Vapaa-ajan harrastukseni ovat hieman saaneet odottaa kun minulla on ollut pitkiä päiviä ja monta tehtävää, jotka ovat tehneet minut sekä väsyneeksi että voimattomaksi, mutta silloin kun minulla on ollut hieman enemmän vapaata olen ollut ulkona vaeltamassa ja pidän myös tietokonepelien pelaamisesta.

Mikä auttaa jaksamaan työssäni:

Nykyisellä esimiehelläni ja minulla on ollut paljon tekemistä seurakunnassa, josta on puuttunut jatkuvuus henkilökunnan keskuudessa, mikä on johtanut siihen että meillä molemmilla on ollut vaikeaa ja olemme tukeneet toisiamme parhaimmalla mahdollisella tavalla. Valitettavasti olen joskus tuntenut itseni aika yksinäiseksi, mutta jotkut asiat ovat alkaneet rauhoittua ja päivät eivät

aina ole yhtä pitkiä. On paljolti kyse rutiinin rakentamisesta ja käynnistämisestä ja toivon, että syksy 2017 tarjoaa sekä rauhaa että vakautta.

Martti Lutherin satuja

Aurinko kustannus

Hoc est corpus mei –
siis Hokkuspokkus?
Siltä hän nämä
ehtoollis sanat
kuulostivat latinaa
osaamattomalta.

Näin voi aloittaa lapsille
opetuksen
reformaatiosta. Ja
kiteyttää: Kyllä se
kuulee suomen kielen,
joka ymmärtää kaikkein
mielen.

Apuna voi käyttää myös
Playmobile Lutheria,
sekä *Martti Lutherin
satuja* – kirjaa.

Kirja sisältää valikoiman Lutherin että Melanchtonin satuja ja vertauksia. Sadutkin ovat aikansa lapsia ja en voinut hymyilemättä lukea tuota kirjasta. Jokaisen sadun loputtua on ”Mitä opimme edellisestä”-selitys. Moni selitys tuntuu vaikeampi tajuiselta kuin itse satu. En itse lue niitä sellaisenaan lapsille enkä aikuisillekaan.

Sadut sisältävät monia elämänviisauksia. Useissa päähenkilöinä on eläimiä. Saduista kuultaa Lutherille luonteenomainen huumori. Kirjan kuvitus on mustavalkoista, mutta oivaltavaa.

Maarit Hirvi

Lutherin hengessä Helsingin yliopistolla

Luther ei ainakaan protestanttisissa maissa ole tieteellisessä tutkimuksessa suinkaan väheksitty tai sivuutettu tutkimuskohde tänäkään päivänä. Lutheria ja reformaation vuosia opetetaan kaikille teologian ylioppilaille jo ensimmäisestä vuodesta alkaen ja viimeistään maisteriopinnoissa opiskelija pystyy valitsemaan runsaasti Lutheria käsitteleviä kursseja. Helsingin yliopiston tiedekuntaa on monesti kuullut parjattavan ”luterilaisena tiedekuntana” joka käsittääkseni perustuu siihen, että tiedekunnassa on perinteisesti tarjottu hyvin vähän muiden kirkkokuntien teologian opetusta. Tämä johtunee siitä luonnollisesta seikasta, että valtaosa opiskelijoista on tähdännyt ev.lut. kirkon työhön opintojensa kautta, mutta toki myös opettajakunnan oma osaaminen on keskittynyt erityisesti luterilaisuuteen ja sen tutkimiseen.

Helsingin yliopiston teologinen tiedekunta on niittänyt kansainvälistä(kin) mainetta erityisesti Tuomo Mannermaan ja hänen oppilaidensa käynnistämän tutkimuksen seurauksena. Ns. Mannermaan koulukunta tarkoittaa erityisesti tutkimusmetodia, jossa pyritään ottamaan historiallinen konteksti mahdollisimman autenttisesti huomioon tehtäessä tekstianalyysia reformaatioajan lähteistä. Tämä sisältää samalla myös kritiikin muualla, erityisesti Saksassa tehtyä Luther-tutkimusta kohtaan, jonka on täällä Suomessa nähty ajautuneen tietynlaiseen analyysin analyysiin, eli jossa on piekemminkin keskitytty tutkimaan Luther-tutkijoita ja heidän tulkintaansa Lutherista, kuin itse Lutheria alkuperäisenä, ilman vuosisatoja kerääntynyttä tulkintaa ja analyysia.

Vaikka Mannermaan kuolemasta on jo muutama vuosi, elää hänen perintönsä vahvana tiedekunnassa tänäkin päivänä. Mannermaan seuraaja, professori Risto Saarinen, jatkaa edeltäjänsä ansiokasta työtä ja hänen vetämänsä huippuyksikkö, ”Järki ja uskonnollinen hyväksyminen” tutkii mm. keskiajan skolastiikan vaikutusta luterilaisuuteen ja Lutherin ajatteluun. Tämän lisäksi tiedekunnasta valmistuu vuosittain useita pro gradu -töitä sekä tohtorin väitöksiä, jotka käsittelevät reformaatiota ja Lutherin tekstejä.

Ainakin omalla osastollani, systemaattisessa teologiassa, Mannermaan käynnistämä historiallinen tekstianalyysi näyttäytyy edelleen vahvana. Tästä esimerkkinä mainittakoon vaikkapa Ilmari Karimiehen tammikuussa julkaisema väitöskirja Lutherin usko- ja todellisuuskäsityksestä. Olin itse paikalla väitöstilaisuudessa ja oli mielenkiintoista seurata, kuinka

vastaväittäjänä toiminut Anna Vind Kööpenhaminan yliopistosta nosti useaan kertaan esille suomalaisen Luther-tutkimuksen ja saksalaisen Luther-tutkimuksen eroja ja haastoi väittelijää perustelemaan ns. suomalaisen koulukunnan metodin väitettä autenttisuudesta.

Ottamatta itse kantaa siihen, onnistuuko Suomessa tehtävä Luther-tutkimus paremmin tavoitteessaan ymmärtää 1500 -luvun Saksassa kirjoitettuja tekstejä kuin jokin toinen koulukunta, huomautan ainoastaan siitä, että suomalainen tutkimus ja osaaminen on kansainvälisesti huomioitu ja arvostettu ja uskon ja toivon, että sama suunta saisi jatkua edelleen. Pienen kansan ja vielä pienemmän tiedekunnan vahvuus ei voi olla kaiken tiedon hallinnassa, vaan keskittymisessä tiettyyn spesifiin kysymykseen ja ottamalla tuo aihealue mahdollisimman kattavasti haltuun. Itse pidän Manermaan metodologiaa kannatettavana ja toivon, että tulevatkin opiskelijasukupolvet innostuisivat reformaatioajan teksteistä. Erityisesti toivon lisää naisia Luther-tutkimuksen piiriin, tällä hetkellä suurin osa tutkijoista on edelleen miehiä.

Kristina Kurtén

Hallituksen yhteystiedot

Satu-Elina Ansas, puheenjohtaja
seurakuntapastori, Pakilan seurakunta
@evl.fi, 045 889 5740, Helsingin hpk

Maarit Hirvi, sihteeri
kappalainen, Sammonlahden seurakunta
@evl.fi, 040 3126 502, Mikkelin hpk

Maria Lindberg
dövpräst, Kyrkostyrelsen, Borgå stift

Pirkko Poisuo
Aluekappalainen, rovasti, Malmin seurakunta
@evl.fi, Helsingin hpk

Auni Kaipia
kappalainen, Kangasalan seurakunta,
Tampereen hpk

Mervi Äyräväinen
seurakuntapastori, Tampereen Tuomiokirkkoseurakunta,
Tampereen hpk

Meri Tirroniemi
seurakuntapastori, Kittilän seurakunta,
Levin Marian kappelin vastaava, Oulun hpk

Kristina Kurtén, taittaja
opiskelijajäsen, TK, Helsingin yliopisto
@helsinki.fi